

PLATFORMA EU-A ZA SUDJELOVANJE DJECE

#EUChildParticipation
#EUChildGuarantee

PREKIDANJE KRUGA SIROMAŠTVA DJECE

JČANJE EUROPSKOG
JAMSTVA ZA DJECU

DJEČJA VERZIJA

O ČEMU JE RIJEČ U OVOJ BROŠURI?

Europska unija (EU) zajednica je 27 zemalja koje surađuju. EU želi osigurati djeci dobar i siguran život.

Svako dijete i mlada osoba zaslužuju potporu, sigurnost, prilike i pravo sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na njihov život.

Europsko jamstvo za djecu plan je kojim države članice pružaju potporu djeci kojoj je ona potrebna kako bi im omogućile bolje prilike za budućnost.

Ova brošura namijenjena je djeci i mladima koji žele saznati više o tom planu, o tome kako je nedavno poboljšán i kako pomaže u borbi protiv siromaštva.

Putem Platforme EU-a za sudjelovanje djece više od 41 000 djece iznijelo je svoje prijedloge za plan.

Riječi i izrazi označeni znakom * objašnjeni su na kraju brošure.

1. ZAŠTO NAM JE POTREBAN TAJ PLAN?

Svako dijete trebalo bi imati jednaku priliku za dobar život.

Neka djeca i obitelji suočavaju se s financijskim poteškoćama, što može značiti:

- > da nemaju osnovne stvari koje su im potrebne, poput hrane, odjeće i školskog pribora ili siguran i topao dom
- > da imaju manje mogućnosti sudjelovati u aktivnostima s drugom djecom, poput sportskih ili umjetničkih aktivnosti
- > da teže ostvaruju uspjeh u školi, što može utjecati na cijeli život djeteta, pa čak i na sljedeću generaciju.

Dijete nije krivo što je rođeno u siromašnoj obitelji, zato je važno promijeniti okolnosti u kojima odrasta.

Cijelo društvo ima koristi od podupiranja djece u nepovoljnom položaju jer im pomaže da ostvare svoj puni potencijal, pronađu dobar posao kad odrastu i doprinesu društvu.

Europska unija upotrebljava riječi „siromaštvo djece”* ili „rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti”* kako bi opisala te situacije. U EU-u je 2025. gotovo četvrtina djece bila izložena riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti.

Države članice to žele promijeniti i žele do 2030. pomoći najmanje 5 milijuna djece da izađu iz siromaštva i socijalne isključenosti.

Europsko jamstvo za djecu već je pomoglo mnogoj djeci:

- u cijelom EU-u broj djece koja mogu sudjelovati u školskim aktivnostima, kao što su sport ili školski izleti, povećao se za 600 000
 - Nizozemska je omogućila većem broju djece besplatne obroke u školi, među ostalim djeci u nepovoljnom položaju
 - Poljska je uspostavila centre za skrb o djeci u mnogim mjestima u kojima ih nije bilo.
- > No djeca, organizacije i stručnjaci tvrde da je potrebno učiniti više.
 - > Cilj je osigurati da svako dijete ima pristup onome što mu je potrebno kako bi odrastalo zdravo, sigurno i uključeno.

U planu se državama članicama daju ideje o mjerama koje je potrebno promijeniti ili poboljšati te se pomaže u pronalaženju novca i drugih resursa.

2. KOME JE POTREBNA DODATNA POMOĆ?

Neka se djeca suočavaju s više problema od drugih i trebala bi dobiti dodatnu pomoć kada im je potrebna.

Jamstvo za djecu osmišljeno je kako bi se pomoglo djeci s financijskim poteškoćama, ali se njime pruža i potpora drugim skupinama u nepovoljnom položaju, kao što su:

- > djeca s teškoćama u razvoju
- > romska djeca*
- > djeca u alternativnoj skrbi*
- > djeca koja nemaju gdje živjeti ili žive u nesigurnim domovima
- > djeca koja pripadaju etničkim ili vjerskim manjinama
- > mladi koji napuštaju alternativnu skrb i počinju živjeti sami.

3. NOVE MJERE EU-A

Radi se na tome da se djeci pruži bolja potpora u godinama koje dolaze.

Neke ideje:

- > pitati djecu i obitelji što bi pomoglo roditeljima da pronađu posao (npr. bolja potpora za skrb o djeci kad roditelji rade)
- > pokretanje novih projekata u području skrbi za djecu, obrazovanja, sporta, kulture i uključenosti
- > razmatranje načina za pružanje veće financijske potpore obiteljima s djecom
- > izrada priručnika za mentalno zdravlje i dobrobit* u suradnji s UNICEF-om, s jednostavnim vodičima, aktivnostima i idejama koje ljudima pomažu da bolje razumiju teme povezane s mentalnim zdravljem i saznaju kako potražiti pomoć
- > uspostava programa mentorstva* za potporu djeci kojoj bi mogla biti potrebna dodatna pomoć
- > pomoć školama i službama da pruže bolju potporu romskoj djeci
- > testiranje kartice jamstva za djecu* kako bi se djeci i obiteljima olakšalo dobivanje potpore
- > bolje povezivanje jamstva za djecu s garancijom za mlade kako bi se potpora nastavila i kad djeca postanu starija
- > pružanje veće potpore gradovima, regijama i lokalnim organizacijama koje rade s djecom.

4. VEĆA POTPORA OBITELJIMA

Djeca najbolje napreduju kada njihove obitelji imaju potrebnu potporu.

Kad obitelji dobiju potporu koja im je potrebna, djeca mogu zdravije odrastati, bolje učiti i osjećati se sigurnije. Ako djeca u djetinjstvu nemaju potporu, često je kasnije u životu potrebno više pomoći u području zdravstvene skrbi, stanovanja i drugih oblika socijalne potpore.

Ciljevi su sljedeći:

- > da roditelji i skrbnici imaju stabilna, dobro plaćena radna mjesta i dovoljno novca za svakodnevne potrebe kao što su hrana, stanovanje, odjeća, prijevoz i školski pribor
- > da su skrb za djecu i predškolsko obrazovanje dostupni kako bi se roditeljima i skrbnicima, posebno majkama, olakšao rad ili studiranje
- > da obitelji mogu, ako zarada od rada nije dovoljna, dobiti dječji ili obiteljski doplatak* i drugu dodatnu potporu koja im je potrebna.

5. BOLJE USLUGE ZA DJECU

Sva djeca trebala bi moći iskoristiti prilike koje su im dostupne.

Odrastanje s financijskim poteškoćama može utjecati na fizičko i mentalno zdravlje djece, učenje, prijateljstva, sigurnost i buduće mogućnosti. Djeca i obitelji trebali bi znati koja im je pomoć dostupna i kako je mogu dobiti.

Usluge bi se trebale temeljiti na onome što je djeci zaista potrebno, a ne na složenim sustavima. Kad god je to moguće, službe za potporu trebale bi biti povezane kako obitelji ne bi morale tražiti pomoć na više različitih mjesta.

Među važnim zahtjevima za promjene su:

- > više mjesta u vrtićima i predškolskim ustanovama
- > zdraviji školski obroci
- > više sportskih, umjetničkih, kulturnih i izvanškolskih aktivnosti
- > više poduke, pomoći pri pisanju domaćih zadaća i dodatne potpore za učenje
- > bolja potpora mentalnom zdravlju* u školama, zdravstvenoj skrbi i zajednici
- > mentori ili odrasle osobe od povjerenja koje mogu biti uz djecu i pružiti im potporu u teškim trenucima.

6. POTPORA DOBROBITI I SIGURNOSTI

Svako dijete ima pravo osjećati se sigurno, podržano i zaštićeno u stvarnom svijetu i na internetu.

Financijski i socijalni problemi mogu utjecati na dobrobit i zdravlje neke djece, zbog čega su pod stresom, osjećaju se usamljeno ili uznemireno.

Važno je da djeca i obitelji što prije dobiju pomoć. To može uključivati pomoć u ranom djetinjstvu, u školi ili putem službi za mentalno zdravlje i zdravstvenu skrb.

- > Rana pomoć može spriječiti pogoršanje problema i pomoći djeci da ostanu zdrava, dobro uče i osjećaju se podržanima.
- > Škole, zdravstvene službe i socijalni radnici trebali bi surađivati kako bi djeca mogla lakše dobiti potrebnu pomoć.
- > Internetske platforme također bi trebale učiniti više za zaštitu djecu.

Sigurnost u stvarnom svijetu i na internetu iznimno je važna i države članice trebale bi nastaviti raditi na poboljšanju zaštite djece kako bi se smanjile opasnosti i djeca bila sigurnija.

7. POTPORA MLADIM ODRASLIM OSOBAMA

Potpora ne bi smjela prestati kad djeca navrše 18 godina.

Cilj je pobrinuti se da mladi dobiju pomoć koja im je potrebna pri prelasku iz djetinjstva u odraslu dob kako bi mogli izgraditi svijetlu budućnost za sebe.

To je posebno važno za djecu koja odrastaju u alternativnoj skrbi i koja možda nemaju obitelj koja im pruža potporu.

Navršених 18 godina velika je promjena, a mnogim mladim ljudima i dalje je potrebna pomoć kako bi:

- > završili školu ili osposobljavanje
- > pronašli mjesto za život
- > pronašli posao
- > naučili živjeti samostalno.

Jedan od instrumenata koji u tome pomažu je Garancija za mlade, koja mladima u dobi od 15 do 29 godina pomaže da pronađu posao, nastaviti obrazovanje ili se uključiti u osposobljavanje i naukovanje.

8. TKO ĆE PROVESTI PROMJENE?

Poboljšanje života djece i njihove budućnosti zajednička je odgovornost.

Svi moraju blisko surađivati kako bi djeca, mladi i obitelji dobili potrebnu pomoć:

- > institucije EU-a
- > nacionalne vlade
- > regionalna i lokalna tijela*
- > škole, zdravstvene i socijalne službe
- > organizacije civilnog društva* i dobrotvorne organizacije
- > poduzeća i zaklade
- > roditelji, skrbnici i obitelji
- > pa i sama djeca i mladi.

Zemlje EU-a potiču se da ažuriraju svoje nacionalne planove jamstva za djecu kako bi postavile jasne ciljeve, osigurale dovoljno financiranja i pobrinule se da djeca i obitelji dobivaju potrebnu potporu.

ZNAČENJA RIJEČI

RIJEČ ILI IZRAZ	ZNAČENJE
alternativna skrb	Kad dijete ne živi sa svojim roditeljima, a o njemu se brine netko drugi, poput člana obitelji ili udomitelja, ili kada dijete živi u dječjem domu.
naukovanje	Način učenja nekog posla kroz rad s iskusnim osobama u sklopu osposobljavanja. Pomaže u stjecanju praktičnih vještina obavljanjem stvarnog posla.
dječji doplati i obiteljska davanja	Novac koji vlade daju obiteljima kako bi im pomogle s troškovima odgajanja djece, kao što su troškovi za hranu, odjeću i druge potrebe.
siromaštvo djece	Ako djetetova obitelj nema dovoljno novca ili potpore za ono što djetetu treba da bi živjelo, učilo, ostalo zdravo, osjećalo se sigurno i sudjelovalo u svakodnevnom životu.
organizacije civilnog društva	Organizacije, dobrotvorne organizacije ili skupine u zajednici koje pomažu ljudima i poboljšavaju društvo. Tu se ubrajaju banke hrane, klubovi mladih ili dobrotvorne organizacije za beskućnike koje podupiru obitelji i djecu.
kartica Europskog jamstva za djecu	Ideja koja se testira kako bi se djeci i obiteljima pomoglo da lakše pronađu informacije o uslugama i potpori, uz istodobnu zaštitu privatnosti i izbjegavanje stigmatizacije.
financiranje	Novac koji se daje za plaćanje projekata, usluga ili aktivnosti kojima se pruža potpora ljudima i zajednicama. U EU-u financiranje mogu osigurati institucije EU-a, nacionalne vlade ili druge organizacije.
lokalna tijela	Lokalne vlasti i javne službe koje pomažu u upravljanju područjima kao što su škole, stanovanje, prijevoz i socijalna potpora u gradovima i regijama.
mentalno zdravlje	Kako razmišljamo, osjećamo se i nosimo sa svakodnevnim životom. To uključuje način na koji se nosimo sa stresom, povezujemo s drugima i donosimo odluke. Dobro mentalno zdravlje znači sposobnost nošenja sa svakodnevnim poteškoćama i osjećaja podrške u teškim situacijama.
mentorstvo	Potpore pouzdane starije osobe koja sluša, daje savjete, potiče i pomaže u donošenju odluka.
romska djeca	Romi su pripadnici etničke manjine koja živi u zemljama EU-a. Prema romskoj djeci ne postupa se uvijek pravedno i može im biti teže doći do potrebne potpore i prilika.
socijalna isključenost	Kada netko ne može sudjelovati u stvarima u kojima mogu sudjelovati mnogi drugi. To se može dogoditi zbog nedostatka novca, potpore ili prilika. To može značiti propuštanje aktivnosti, prijateljstava, usluga ili života u zajednici.
priručnik	Zbirka vodiča, aktivnosti, ideja i praktičnih alata koji ljudima pomažu da nauče više o određenoj temi i saznaju što mogu učiniti.

#EUChildGuarantee

#EUChildParticipation

**Ured za publikacije
Europske unije**

Pravo | Podaci | Publikacije

© Europska unija, 2026

PDF KE-01-26-101-HR-N ISBN 978-92-68-43231-0 doi:10.2767/1723663

